

*Ti termékeny lelkek, alázatosak, hősök, töledek, a ti izzó szívetektől tanulok
lelkesedést, buzdulást. Segítsetek, hogy én is erős, bátor hittel higgyek,
hogy ebből ne engedjek, hogy önzetlen odaadással éljek Krisztusnak.
Segítsetek a ti örökötökbe lépni, hogy buzgó, lánglelkű lélek legyek, hogy ne
fokozzon le a sok nyomorult példának a szemlélete, hanem a ti imádságtok
és apostolságtok – amely hév és tűz, amely életet áldozott a lelkek
üdvözítésére, azért, mert szerette Krisztust –, tegyen engem is izzóvá.*

Könyörgés Pálos Mindenszentekhez

a fehér, barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

beköszönő

- *„Imé, ujjadalkotok mindent!”*

rendünk múltjából

- *Elhunyt Arató László pálos konfráter*
- *A fehér barátok megtelepedése és működése Pápán
(1638–1786)*

pálos lelkeség

- *Két pécsi úttal bővült a Pálos Tematikus Utak hálózata*
- *Gyermekkori emlék a Sziklatemplomról*

pálosokról, pálosoktól

- *Kitüntetés március 15. alkalmából*

rendi krónika

pálos programok

Felelős kiadó: *Puskás Antal* OSPPE tartományfőnök
Kiadó: *Magyar Pálos Rend*
Szerkesztőbizottság: *Jäger Eszter, Sarbak Gábor,
Sudár Annamária és dr. Szentirmay Tamás*
Grafika, tipográfia: *Török Máté*
Borítókép: *Jakab-hegyi pálos kolostor, 2021
(fotó: Török Máté)*
ISSN: 2062-1094

BEKÖSZÖNŐ

„Íme, újjáalkotok mindent”

P. PUSKÁS ANTAL OSPPE

Kedves Olvasóink, ebben az évben különösen is gazdagok vagyunk olyan eseményekben és ünnepekben, amelyek túlmutatnak a jelen pillanatán, és a történelem mély rétegeit is megérintik.

A Katolikus Egyház életében jelentős fordulópontot hozott az új pápa, XIV. Leó megválasztása. Sokan közülünk talvez vagyunk várakozással és kérdésekkel. Vajon merre viszi az egyház hajóját Péter új utóda? Milyen hangsúlyokat helyez majd szolgálatának középpontjába? Bár még csak az első lépések tanúi lehetünk, már most is érezzük: a Lélek szele az, amely továbbmozdítja az egyház hajóját. S ahogy minden pápaválasztás, ez is felhívás számunkra, hogy megújítsuk saját hűségünket Krisztushoz és egyházához – ne csupán szemlélői, hanem tevékeny részesei legyünk annak, amit Isten ma is cselekszik a világban.

Ez a hűség és részvétel visszhangzik a magyar egyháztörténelem egyik legszebb örökségében is: a pálos rend pécsi jelenlétének 800 éves jubileuma méltán tölti el szívünket hálával. Szerzetesrendünk évszázadokon át őrizte a belső élet lángját, a remeteség csendjét és az apostolkodás tüztét – többek között a Jakab-hegyi kolostor falai között, ahonnan annyi ima és áldás áradt szét Pécs városára, a környékre és az országra. A jubileum nemcsak emlékezés, hanem küldetés is: hogyan élhetjük ma a pálos lelkeséget, a belső elcsendesedés és Istenbe vetett bizalom útját, egy zaklatott és gyakran széthulló világban?

A nyár különleges lehetőséget kínál mindehhez. A megszokott ritmus megszakad, a szabadidőben rés támad a napi rohanás falán, és feltárul valami mélyebb, csendesebb valóság. Ez az idő nemcsak a pihenésé, hanem a megújulásé is lehet – ha jól sáfárkodunk vele. A szabadidő keresztény értelmezése nem tértelenséget, hanem teljességet jelent: időt a kapcsolatok ápolására, a teremtett világ szépségének újrafelfedezésére, a lélek művelésére. Erre a célra alakítottuk ki a pálos utakat, és a jubileumhoz kapcsolódva a Jakab-hegyi *Találkozások útját* is.

Új pápa, nyolc évszázad történelme, és a pihenés ideje – mind-mind arra hívnak, hogy ne csak túléljük, hanem mélyen átéljük az időt, amely adatott nekünk. Merjünk keresni, hogy a pihenés ne sodorjon el, hanem gyökereztesse meg! Merjünk újra tanulni azoktól, akik előttünk jártak – a pálosoktól, a szentektől, az egyház nagy tanítóitól! És merjünk bízni abban, hogy Isten ma is, bennünk és általunk, új életet fakaszt!

Kívánjuk, hogy ez a nyár legyen termékeny minden olvasónk számára – ne csupán programokkal, hanem belső növekedéssel, elmélyüléssel és új döntésekkel Krisztus mellett!

Áldott, békés, Lélekkel teli nyarat kívánunk!

„Mindenek előtt,
kedves Testvérek,
Istent szeressétek!”

Titkos gépelt imakönyv Arató László hagyatékából
Írásunk a 4. oldalon
fotó: Török Máté

RENDÜNK MÚLTJÁBÓL

Elhunyt Arató László pálos konfráter

A SZERK.

Arató László 1927-ben született Pécsen. 1949-ben jelentkezett a pálos rendbe, ahol a Botond nevet kapta. A kommunista diktatúra idején 1950-ben a pécsi rendházból internálták. Teológiai tanulmányait a kommunista államvédelmi hatóság folyamatos zaklatása mellett egyházmegyei szemináriumokban, előbb Vácott, majd Egerben, végül Budapesten a Hittudományi Akadémián végezte.

Már kispap korábban titkos megbízást kapott pálos előjárójától, Bolváry Pál atyától arra, hogy a diktatúra alatt titokban működő pálos rendben a helyettes novíciusmesteri feladatokat lássa el. Bolváry Pál atya bebörtönzését követően pedig, mint novíciusmester látta el a fiatal pálosok nevelését, ennek keretében imakönyvet szerkesztett a számukra, ellátta őket pálos lelkeségi irodalommal, lelki gyakorlatokat szervezett, kapcsolatot tartott velük. Tette mindezt titokban, folyamatosan a bebörtönzéstől fenyegetve. Jelentős mértékben az ő tevékenységének is köszönhető, hogy a rendszerváltáskor voltak pálos atyák, akikkel Magyarországon újra tudott indulni a szerzetesrend, hiszen ők többségükben Arató László hívására és nevelése által lettek titokban pálosok. Mindezek mellett illegálisan végezte a magyar fiatalok keresztény nevelését, és erre szintén titokban és illegálisan cserkészcsapatot is létrehozott a segítőivel együtt.

1961-ben a kommunisták letartóztatták és három évi börtönre ítélték. Szabadulása után is folyamatosan megfigyelés alatt tartották. Az egyházi szolgálattal és a szerzetesi léttel kapcsolatos lehetőségei a próbálkozásai ellenére teljesen ellehetetlenültek. A püspököknek, aki Arató László pálos működéséhez engedélyt kért az államtól, az egyházakat akkor felügyelő kommunista Állami Egyházügyi Hivatal elnöke azt mondta, hogy Arató László visszatérését az egyházi keretbe egyszer és mindenkorra, végérvényesen és örökre elutasítják. Erre tekintettel – teljesen ellehetetlenült helyzetében és a változás teljes reménytelensége miatt –, a vele kapcsolatban álló püspökök egyetértésével, segítségével és közvetítésével Arató László kérte a Szentszéktől a laikusi állapotba való helyezését, amit VI. Pál pápától soron kívül meg is kapott. Ennek megtörténte után 1971-ben egyházi házasságot kötött. Ezt követően is folyamatosan az egyházért, a magyar katolikus lelki megújulásért, a cserkészért és a pálos rendért dolgozott. Könyv- és lapkiadót alapított, sokat tett a katolikus sajtó megújításáért is. Életének és munkásságának állami elismerésül a Magyarország köztársasági elnöke 2013-ban a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetés adományozta a számára.

A pálos rend szempontjából kiemelten is fontos, hogy évtizedek óta kutatta a

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

pálosok történetét, különösen a kommunista diktatúra alatti időszakot. Szinte minden idejét a levéltárakban töltötte, hogy minél több hiteles információt gyűjtsön össze ebből a szomorú és terhes időszakból. Számos, a rend történetével kapcsolatos könyvhöz nyújtott komoly szakmai segítséget, illetve segítette azok megírását az általa gyűjtött anyagokkal. Kutatásainak eredményeit cikkekben, előadásokban mutatta be. A Magyar Pálos Rendért végzett szerteágazó és pótolhatatlan tevékenységéért 2016-ban a rend legnagyobb elismerésében, a konfráteri kitüntetésben részesült.

Az idős korával és betegségeivel járó terheket derűs lélekkel viselte, és szinte az

*Arató László átveszi konfráteri diplomáját
P. Csóka János OSPPE pálos tartományfőnöktől
2016-ban a Sziklatemplomban.
fotó: Varga László*

utolsó napokig a kutatásaival foglalkozott. Szeretett felesége, Márta halála után 12 nappal, március 23-án költözött ő is – szentségekkel megerősítve – a mennyei hazába.

Arató László gyászmisével egybekötött temetése április 8-án, 14 órakor volt a Remetekertvárosi Szentlélek-templomban (1028 Budapest, Máriaremetei út 34.).

Emlékét a pálosok hálával és szeretettel megőrzik.

„Életem legboldogabb korszakának tekintem a noviciátust”

ARATÓ LÁSZLÓT ELMER ISTVÁN KÉRDEZTE 2018-BAN

[...] A Jóistennel egyeztetve – Bolváry Pál atyával történt előzetes megbeszélés – után beadtam írásbeli fölvételi kérelmemet a pálos rendbe. Édesanyám tudomásul vette döntésemet, apám azonban kétségbe esett: miért döntöttem így, amikor látom, milyen világ vesz körül minket! Meggyőződésem szerint helyes út számomra, válaszoltam.

Pál atya felküldött Budapestre, keressem fel a Sziklatemplomban Csellár Jenő pálos provinciálist. A Sziklatemplom bejáratánál futottam össze vele, bemutatkoztam és közöltem, Bolváry atya küldött. Jenő atya már tudott rólam. Szeretettel fogadott. Ezek után 1949. július elején egyik reggel – apám és édesanyám kíséretében – felmentünk a pécsi pálos templomba. Szentmisén vettünk részt, majd elbúcsúztam szüleimtől, s ezzel beléptem a rendbe jelöltnek.

Augusztus 28-a, Szent Ágoston napja – a pálosok Szent Ágoston reguláját követik – jelentős ünnep a pálosoknál. Előtte tíznapos lelkigyakorlatot tartottunk. A nyolc jelölt – köztük én – ekkor még civil ruhát viselt. A tíznapos értékes lelkigyakorlatot egy karmelita szerzetes tartotta. Sajnos a nevére már nem emlékszem.

Az ünnepen a beöltözés nyilvánosan folyt Pécssett, a pálos templomban. A belépők rendi nevet kaptak. Megelőzően három ősmagyar nevet ajánlott nekem Ákos atya, hogy válasszak közülük. Nem a név teszi az embert, az ember teszi a nevet, mondtam neki, s rábíztam a választást. Hogy végül is ki milyen szerzetesi nevet kap, csak az oltár előtti beöltözéskor derül ki, amikor leveti a kabátját,

és beöltöztetik a habitusba, magára öltve a skapulárét és a csuklyát. A liturgia latinul folyik, s közben többször hallottam: Botuitus, ebből hamarosan rájöttem, ez csak Botond lehet, tehát ezt a rendi nevet kaptam. Örültem ennek a szép magyar ősi névnek, amelynek viselője buzogánnyal betörte Bizánc kapuját.

A noviciátus Pécssett működött. Bolyós Ákos noviciusmester tudott arról, apámat mennyire megviselte döntésem, ezért két vagy három alkalommal – ha valami intézni való akadt – néhány órára elengedtek haza Pál atyával. [...]

Hogyan folytatódott a monostoron belül az élet? 1949-ben az egyházellenes, sőt, egyházüldöző diktatúra végleg teret nyert.

A noviciusmester, Bolyós Ákos atya egyben a pécsi kolostorban a perjel feladatait is ellátta. A noviciátus idején teljesen elzártak minket a világtól. Fogalmunk sem volt arról, mi történik odakint. Újságot nem olvashattunk, kintiekkel nem beszélhetünk, egyedül Ákos atyával találkoztunk. Ő egyszerűbb származású volt, ugyanakkor elkötelezett, jó eszű személy. A pálos rendben akkoriban szigorúbb rend uralkodott.

Előírták, hogy kezünket mindig a skapuláré alá kell helyeznünk, a folyosón a fal mellett, lehajtott fejjel közlekedhettünk. Napközben – kivéve a rekreációt – szilenciumot tartottunk, csak akkor szólalhatunk meg, ha valamit tényként feltétlenül közölnünk kellett. Étkezés alatt szent szövegeket olvastak fel, legfőképpen az

étkezés vége felé mondta Ákos atya: *Benedicite!* – Ez azt jelentette, szabadon, halkán beszélgethetünk.

Hogyan emlékezik vissza ezekre a meglehetősen szigorú rend szerint folyó időkre?

Életem legboldogabb korszakának tekintem a noviciátust, annak ellenére – némi humorral említem ezt –, hogy egyes szövegeket latinul kellett megtanulnunk. A már említett memóriagondjaim miatt akkor is vért izzadtam velük. Mindennek megvolt a helye és az ideje, jó emberek vetek körül. Néha bántott, hogy noviciustársaim nem mindenben feleltek meg mindig a követelményeknek. Egyszer elmondtam ezt Miklós bátyámnak, mire azt kérdezte: „Nem az fáj neked, hogy ők nem olyanok, mint amilyen te szeretnél lenni?”

Egy régebbi kiadású pálos imakönyvet használtunk, amelyben a különböző szertartások rendje és szövege is szerepelt. Péntekenként a kápolnában vezekeltünk. Ilyenkor egyenként az oltár elé térdeltünk, és jelképesen megostoroztak minket. Ezen a napon mindenki külön is megostorozta magát a cellájában. Hogy ki hogyan végezte ezt – embere válogatja. Én úgy voltam ezzel, örültem annak, hogy Istenem, végre éretted fáj valamim. Később, amikor egyházmegyei kispapok közé kerültem, s ők hallottak erről a pálos szokásról, kíváncsian kérdezgettek, hogy lehet ilyet megtenni? [...]

Részletek A történelem szorításában – a lélek szabadságával című kötetből (Budapest, Ráció-LAMBDA Bt.; 97–98., 100–102.).

A fehér barátok megtelepedése és működése Pápán (1638–1786)

DR. HABIL. TÖREKI ANNAMÁRIA (PHD)

2025 júniusában Pápán rendezzük meg a Pálos Települések Találkozóját. Ebből az alkalomból Tőreki Annamária egészségpszichológus, egyetemi docens rövid történeti összefoglalását közöljük, amelyet a rendelkezésre álló szakirodalom – köztük Molnár István: Fehér barátok Pápán (Keresztény Nemzeti Nyomdavállalat Rt. Pápa, 1942.) című kötetének – felhasználásával írt. A szerkesztőség ezúton is köszöni az írást!

Eseményekben és eredményekben rendkívül gazdag volt az a csaknem másfél évszázad, amelyben Pápa városa otthont adott a pálos rend tagjainak. Erre szolgálnak példaként a pálosok kezdeményezései az oktatásban, illetve a ma is megcsodálható,

Pápán, a Fő utcán található pálos templom, amely a barokk építészet egyik műremeke. Pápa városa a 17. században hazánk végvárai közé tartozott. Veszprém megye egyik legszebb és kulturálisan leginkább fejlődő városa volt ezidőben.

Neve valószínűleg egy Pappa (Pápa) nevű családtól eredeztethető, városi rangját Luxemburgi Zsigmond uralkodása idején (1387–1437) kapta, aranykorát pedig a Gara család idején élte Hunyadi Mátyás (1458–1490) alatt.

Később Mátyás király Szapolyai Imrének (nádor, horvát–szlavón bán, Szapolyai István bátyja, a Szapolyai-család első jelentős tagja) adta a birtokot, ami halála után fiaira, Istvánra és Jánosra szállt. Miután

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Jánosnak menekülnie kellett Habsburg Ferdinánd király (1526–1564) elől, 1536-ban a protestáns Enyingi Török Bálint (1502–1551) hadvezér, nándorfehérvári bán birtokába került a város. Ekkor nyerte el végvári jellegét. Török Bálint magával hozta a protestantizmust, s a katolikusok száma a városban így négy főre csökkent. 1630-ban Csáky László gróf vette át Pápa városát Esterházy Miklós (1583–1645) gróftól hatvanezer forint zálog fejében, aki a városhoz még 1628-ban jutott egyezkedés útján.

A pápai pálosok és katolikusok 17. és 18. századi életében a két legfontosabb szereplő Csáky László gróf és Acsády Ádám püspök voltak.

Elsőként vessünk egy pillantást Csáky László gróf személyére és szerepére!

Csáky a kor igaz hívő katolikus volt, aki az emberei lelki üdvösségét is fontosnak tartotta. Szomorúan konstataulta, hogy Pápa városában, az egykor virágzó katolikus városban, szinte teljesen eltűntek a katolikus hívek. Ekkor arra jutott, hogy pálos szerzeteseket hív Pápará, számukra kolostort és templomot építtet, és rajtuk keresztül valószínűleg meg a rekatolicizációt. A pálosok betelepítése azonban nem volt egyszerű. Ebben az időben nagyjából hatvan pálos szerzetes volt Magyarországon. Végül 1638-ban három pálos érkezett a városba. Csáky László a Hosszu utcában ezer forintért vásárolt számukra egy kőházat, valamint megígérte, hogy Gyümölcslő Boldogasszony tiszteletére templomot is emeltet. Ebben az évben még három másik pálos szerzetes csatlakozott hozzájuk. Így egyre többen keresztelkedtek katolikus hitre, s a térítő munka gyorsan meghozta gyümölcsét.

Csáky feleségével, Batthyány Magdolnával (1610–1658) protestáns vallásról tért

át a katolikus hitre, s odaadó tisztelettel adóztak a csodatevő máriavölgyi Szűzanya iránt. A katolikus házaspár küldetésének tekintette, hogy a pápai lakosokat vallásosan művelje és megtérítse őket. Csáky gróf a pálosokon keresztül kétféle módon kívánta Pápa lakosságát áttéríteni: egyrészt a szerzetesek áldozatos igehirdetéseivel, másrészt katolikus iskola alapításával. Csáky László a magánéletébe is beengedte a pálos rendet: udvarában káplánként alkalmazott egy pálos szerzetest, akire rábízta három gyermekének a nevelését. A pálosok betelepítésekor Csáky alapító oklevélben rögzítette megvalósítandó céljait, valamint az oklevél végén a gróf azt kérte, hogy róla, feleségéről, Batthyány Magdolnáról és gyermekeiről szentmiséikben emlékezzenek meg, és a katolikus hitet a rend régi szellemében terjesszék.

1638. november 14-én adták át az első, Csáky László gróf által építtetett pálos templomot, amelyet *Capellanak* neveztek, és ezen a napon zajlott az első szentmise is. Valószínű, hogy a csechoszlovák Fekete Madonna képe már itt, a kápolnában a főoltár felett díszelgett, amely aztán átkerült a később épült pálos templomba is.

A ma is látható Szerecsen Krisztus hatalmas feszülete is valószínűleg ebben a kápolnában állhatott elsőként. Évről-évre tapasztalható volt a katolikusok számának növekedése a városban. Az 1660-as években Nagy Imre vikárius érkezett Pápará, és újra fellendítette a pálos életet.

Megszilárdította a rendet, rendezte anyagi helyzetét, s végezte a lakosság lelki nevelését. Az 1663-as török hadjárat azonban megtépázta a rendet Pápán, ám Nagy Imre ekkor is kitartóan működtette a kolostori életet, miközben Bécsújhelyre menekítette a kolostor értékeit.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Csáky gróf 1672. június 13-án a következő fogadalmat tette: *„Fogadom előttem, Boldogságos Szűz Mária, hozzád folyamodóknak orvosa, hogy míg Isten ez nyomorult világon engedi életemet, esztendőről – esztendőre, Nevednek tiszteletére – örökösöm is – 100 forintot adnak.”*

A Szűzanya iránti tisztelet a városban a Rózsafűzér Társulat működésében is megmutatkozott. Fehérvásárnap, 1728. április 4-én nagy tömeg özönlött a pálos kápolnába. páter Bartók pálos hirdette ki a társaság szabályait és az elnyerhető kegyelmeket. 1739-ben már 600 tagot számláltak a társulatban. A kápolna 99 évig szolgált a híveket, amikor 1737-ben Orosz Ferenc, pálos (1697–1771), tekintettel már-már életveszélyes állapotára, az alapjaival együtt lebontatta azt.

Az új templomot feltehetően Dubniczay István (1705–1766), kanonok, hantai prépost építtette. Mivel a pápai templom a győri karmelita templom építészetét követi, ezért a karmelita szerzetesnek, építésznek, Witwer Mártonnak (1667–1732)

Pápa, pálos templom
fotó: Tőreki Annamária

tulajdonítják annak építését. A pápai pálosok megtelepedésének századik évfordulójára XII. Kelemen pápa (1730–1740) teljes búcsút engedélyezett.

Pillantsunk rá most Acsády Ádám (élt: 1680 k.–1744, püspök: 1725–1744) szerepére!

A pápai pálosok sokat köszönhetnek Acsády Ádámnak, aki 1680 körül született Pápán. Iskoláit a pápai pálosoknál kezdte. Páratlan szónoki képességekkel rendelkezett. 1725-ben nevezte ki XIII. Benedek pápa (1724 és 1730 között) veszprémi püspöknek. Sokat tartózkodott Pápán a családi kúriájában. Összesen 23 000 forintot adományozott a pápai pálos építkezésekre és fejlesztésekre. Fejér Pál, a pálos rend provinciálisa 1741-ben találkozott Acsády Ádám püspökkel Győrben, ahol a pápai pálos templom további építési ügyeiről beszéltek. Az építész a templom befejezését 14 000 forintért vállalta, amelynek felét Acsá-

dy rögtön rendelkezésre is bocsátotta. 1742. augusztus 19-én szentelték fel a templomot, ahol ünnepi beszédet Acsády Ádám püspök tartott. Ekkor a bérálás szentségét 543 pápai és vidéki hívőnek szolgáltatták ki. Mikor Acsády püspök idős és beteg volt, a pápai pálosoktól vette fel az utolsó kenetet, s ebben a városban is hunyt el.

A püspökön kívül számos más adományszót is említenek a dokumentumok, például Acsády püspök nővérét, Acsády Ilonát.

Az 1786. évi pálos leltár alapján a pesti rendház után a pápai kolostor rendelkezett a legnagyobb vagyonnal. A pálos templom – mely később bencés templom lett – építésének és felszentelésének 200. évfordulójára, 1942-ben Molnár István (1906–1983), hittanár gyűjtötte össze az akkor fellelhető dokumentumokat és a bennük található információkat a pápai pálosok szerveződéséről és működéséről, amelyek elengedhetetlenek a pálos rend pápai múltjának áttekintéséhez.

PÁLOS LELKISÉG

„Találkozás a természetben a természetfeletttel” –
Két pécsi úttal bővült a Pálos Tematikus Utak hálózata

DR. SZENTIRMAY TAMÁS

2025. január 20-án, a pálos rendet megszervező Esztergomi Boldog Özséb ünnepén a pécsi Pálos templomban tartott ünnepség keretében adták át az állami támogatás segítségével kialakított pécsi és mecseki pálos tematikus utakat. Pécsen, a Lyceum-templom és a Pálos templom között, valamint a Mecsekben az Éger-völgy és a Jakab-hegy között jött létre egy-egy körút, amelyeken vezetőkör vagy mobiltelefon segítségével az utak egyes állomásain keresztül, meghatározott tematika szerint lelki tartalmak érhetőek el, amelyek segítségével elmélkedve járható végig a két útvonal.

Az ünnepség elején az esemény moderátora, Sudár Annamária köszöntötte a jelenlévőket, köztük Nacsa Lőrincet, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős

államtitkárát, Péterffy Attilát, Pécs Megyei Jogú Város polgármesterét, Zag Gábor alpolgármestert, Őri Lászlót, a Baranya Megyei Közgyűlés elnökét, Bíró László püspököt és Ripszám Istvánt, a Mecsekerdő Zrt. vezérigazgatóját. Köszöntésében idézte egy kortárs író, Szepesi Attila *A zöld küszöb* című írásának részleteit: „A pálosok a zöld küszöbön éltek. A vadon és a civilizáció találkozási pontján. Abban a helyzetben és azon a ponton, ahol örökké egyensúlyozni kell.

Vigyáznunk arra, hogy a természet közelségében a szellem el ne vaduljon, bestiává ne váljék. És vigyáznunk arra is, hogy a szellem el ne veszítse gyökereit, teljesen el ne légiesedjék. [...] A kultúra tán épp azt a mértéktartást jelenti, mely a küszöb pontját nem veti el. A pontot, ahol a kettős csábítás egyensúlyban marad.”

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Bíró László püspök megáldja
a pécsi és mecseki pálos tematikus utakat
fotó: Varga László

Puskás Antal pálos tartományfőnök atya köszöntőbeszédében megemlékezett arról, hogy a pécsi és mecseki pálos tematikus utak kialakításának az aktualitását kettős évforduló adja: 2024-ben volt 90 éve, hogy a pálosok közel 150 év kihagyás után újra visszatérhettek Pécsre, ebben az évben pedig a Pécs melletti Jakab-hegyen található egykori pálos kolostor alapításának a 800. évfordulóját ünnepeljük. Kiemelte, hogy ezeknek az utaknak a létrejötté az egységet szolgálja, hiszen egységet teremtett már a létrehozásában részt vevők között is. Hangsúlyozta, hogy ezek a pálos tematikus utak egyszerre segítik a rend történelmére való visszatekintést, biztosítják a lelkiekben való elmélyedést, és szolgálják akár az egyes emberek, akár a közösségek megújulását. Beszédében köszönetet mondott az utak megvalósításában közreműködő szervezeteknek, hatóságoknak és vállalkozásoknak, így az állami támogatással kapcsolatban a Miniszterelnökség vallásügyi területért is felelős Nemzetpolitikai Államtitkárságnak, továbbá Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának, a Mecsekerdő Zrt-nek, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságának, a Pécsi Egyházmé-

gyének, a Baranya Vármegyei Kormányhivatalnak, a Biokom Nonprofit Kft-nek, Gadácsi Péter projektfelelősnek, az arculattervező Török Máténak, a terveket készítő Viczencz Ottó építésznek és Kész Tibor mérnöknek, Boráros Kornél és Réti Zsolt kivitelezést végző vállalkozóknak, Takács István műszaki ellenőrnek, Sudár Annamária lektornak és mindenkinek, aki munkájával, vagy bármilyen módon segítette a projektet.

Ezt követően Gadácsi Péter projektfelelős mutatta be a megvalósított két tematikus utat, visszautalva arra, hogy ezek előzményeként 2022-ben Budapesten, illetve a Pilisben már átadtak három pálos tematikus útvonalat. Elmondta, hogy ebben az évben Balatonszemesen zajlik majd egy pálos tematikus út kialakítása, így a hosszútávú cél az országos hálózat létrejötté. Az utak kialakításának az alap gondolata a „találkozás a természetben a természetfeletttel”.

Gadácsi Péter beszédét az átadásra kerülő tematikus út erdei útvonalának a vetített képes bemutatása követte, melyet Szepesi Attila megzenésített, *Remeték nyomában* című verse kísért a Boldog Özséb Program keretében megjelent *Pálos hangok* című dupla verses CD-ről. A vetítés után Ripszám István, a Mecsekerdő Zrt. vezérigazgatója mondta el beszédét, melyben hangsúlyozta, hogy nagyon szívesen működtek együtt a renddel ebben a projektben, hiszen az erdőben dolgozó, az erdőkkel foglalkozó emberek számára szinte magától értetődik a természetfeletti történő ráhangolódás. A Mecsekerdő nemcsak az erdőgazdálkodásra és a természet értékeire figyel működési területén, hanem az ott található sokrétű épített és kulturális örökségre is, melyet a most kialakított pálos tematikus út is jelentősen gazdagít. Ezt követően a tematikus út pécsi útvonalát mutatták be vetített képekkel, amelyet *A remeték fohásza* című megzenésített vers kísért a Miszt-rál együttes előadásában.

A vetítést követően Péterffy Attilának, Pécs Megyei Jogú Város polgármesterének az ünnepi beszéde hangzott el, melyben kiemelte, hogy immáron 800 éves kapcsolat fűzi össze Pécs városát a renddel, amely ez idő alatt folyamatosan szellemi és kulturális értékekkel gyarapította a várost. Napjainkban pedig a város számára nagy jelentősége van annak, hogy a pálosok magyarországi központja éppen Pécsset

van, ami azt jelenti, hogy Pécs megfelelő otthont tud biztosítani e szerzetesrend számára. Kifejezte örömét azzal kapcsolatban, hogy az embereket kivezethetik a város zajából ezek a tematikus utak, melyek átadásával Pécs egy újabb turisztikai attrakcióval is bővül. Ezt követően Nacsa Lőrinc államtitkár beszéde következett, amellyel átadta az elkészült tematikus utakat. Kiemelte, hogy a kormány azért támogatja a vallás- és zarándokturizmust, illetve a pálos tematikus utakhoz hasonló utak létrejöttét, mert nemzeti ügynek tekinti a keresztény hit elmélyítését, megerősítését. Meggyőződése szerint a vallás- és zarándokturizmus

képes megszólítani az embereket; az olyan útvonalak pedig, mint ezek, biztonságérzetet, útmutatást is nyújtanak azoknak, akik irányt keresve járnak be ezeket az utakat. A Pécsset és a Mecsekben elkészült két útvonal alkalmas arra, hogy az ember elcsendesedjen, és megszentelje azokat a helyszíneket, amelyek mellett nap mint nap elmegy. Hangsúlyozta továbbá a vallás- és zarándokturizmus közösségteremtő és közösségépítő erejét is, s felhívta a figyelmet arra, hogy az utakon lévő táblák és üzenetek sokkal többet jelentenek, mint az egyszerű turistajelzések, hiszen keresztény lelki tartalmakat kínálnak, ezért fontos, hogy ott legyenek az emberek szeme előtt. Kifejezte azt a meggyőződését, hogy az utak végigjárásával bárki a mindennapjaira hatást gyakorló inspirációt szerezhet,

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

ezért az útvonalak látogatása akár az egész nemzet ügyét szolgálhatja, mert segítséget nyújthat a belső, és az emberi kapcsolatok érintő rendezettség megteremtésében, és ha az egyes ember lelkében, a környezetében, a családjában, a házasságában rend van, akkor ez az egész nemzetet erősíti.

Az ünnepi esemény záróakkordjaként Bíró László püspök áldotta meg a pécsi és mecseki pálos tematikus utakat. Ez a tematikus út erre az alkalomra a templomba behozott egyik táblájának a megáldásával történt meg, amely tábla, mint rész az egész nemzet megjelenítette az útvonalakat. Bíró

László püspök az áldó imádságban kifejezte azt a közös reménységet, hogy Isten kiárasztja kegyelmét mindazokra, akik ezeken az utakon lelki elmélyülést, gyógyulást és megújulást keresve járnak, és kérte Isten segítségét, hogy ezek a pálos utak szolgálják minden rajtuk zarándokló, igaz értékeket kereső jószándékú ember lelki gazdagodását és békéjét.

Gyermekkori emlék a Sziklatemplomról

DR. OLÁH ISTVÁN ANTAL

„Szeress hát minket is, koldusokat!
Lelkünkben gyűjts pici gyertyát, sokat!
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törékeny játékunkat, a reményt!”

Babits Mihály: *Karácsonyi ének*, részlet

Az ember élete, nagyrészt figyelmének története, fogalmazta meg a nagy érzékenyséű költő, Pilinszky János. A gyermekszem, a gyermeki lélek mindent lát, mindent figyel, képzel és teremt. Mindenre érzékenyen reagál... Ezért is kitörölhetetlen a romolhatatlan gyermekkor világa.

A II. világháború után, a romokon, az üres, regényes házhelyeken átélt idő is felejthetetlenül megmaradt. Élénken él bennem a gyermekkor, helyszíneivel, képzeltem és valós történéseivel. Testvéreimmel az ostrom alatt, előtt és után születünk a múlt század negyvenes éveinek elején, közepén. A gyermeklét színes világát le-

pusztult környezetben, lerombolt hidak tövében, üres házhelyeken, lövéseshelyes, leszakadt emeletek között éltük meg. Az érintetlen Duna és partja, halászbárkák, hajók látványával telítődött nőttünk fel, napi élmények, kalandok zuhatagában. Ehhez a világhoz hozzátartozott, hogy elküldtek kenyérért..., ami előttünk sokszor elfogyott... Korán kellett a sorba beállni a péknél, a tejért az áldott emlékü Fodor néninél és a zöldséges Balogh bácsinál... Jegyre kaptuk az alapvető élelmiszereket, ami nekünk akkor természetes volt. Ezek voltak a hétköznapiak. S mi vártuk, nagyon vártuk a vasárnapot. Az ünnep az élet rangja. Nekünk ilyen volt a vasárnap. Vasárnaponként a szokásosnál nagyobb készülődés volt, már reggeltől. Légy kifogástalan! – szölt Édesanyám ellentmondást nem tűrő hangja. Kipucolt cipőben, az egyetlenben, frissen vasalt ingben mentünk a vasárnapi gyerekmisére, a Kruspér utcai kis kápolnába.

PÁLOSOKTÓL, PÁLOSOKRÓL

Kitüntetés március 15. alkalmából

DR. SZENTIRMAJ TAMÁS

Sudár Annamária 2025. március 14-én a magyar nemzeti könyvtár és a pálos kultúra több évtizedes, magas színvonalú, internetes tartalomszolgáltatásokban, könyvek szerkesztésében, kiállítások kurátori munkájában, tárlatvezetésekben és ismeretterjesztő előadásokban is megnyilvánuló szolgálatáért, valamint a magyar irodalom klasszikusait népszerűsítő, kiemelkedő előadó-művészeti tevékenységéért a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését vehette át Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettestől a Karmelita Kolostorban.

történelem szakon szerzett bölcsésztanári diplomát az ELTE Bölcsészettudományi Karán. Kezdetben alma materében, a József Attila Gimnáziumban (utóbb Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban) tanított, majd félállásban két évet töltött a Budakeszi Prohászka Ottokár Katolikus Gimnáziumban. A tanítás a munkásságát máig meghatározó nézőpontokat alakított ki benne; jelenleg is tart rendhagyó irodalomórákat iskolákban, könyvtárakban. 1997 és 2001 között elvégezte a PPKE teológia szakát levelező tagozaton.

Sudár Annamária magyar és történelem szakos bölcsésztanár, előadóművész, irodalmi szerkesztő. 1996-ban magyar és

P. Puskás Antal, Sudár Annamária és dr. Szentirmay Tamás a díjátadón, 2025. március 14. • fotó: Návay Ákos

*Sziklatemplom, 1930-as évek
fotó: Magyar Pálos Rend archívuma*

A Szent Gellért tér és a MórícZ Zsigmond körtér között, a Műszaki Egyetem tövében nőttünk fel, ismerve az összes környékreli utcát, beugrót, átjáróházat, a grundokat. VéznaK, vitaminhiányos gyerekek voltunk. Az iskolában csukamájolajat kaptunk, hogy valami ellenállóképességünk is legyen. Így cseperedtünk. A vasár- és ünnepnapok tetőpontja az volt, ha nagyobb ünnepek idején, a szokástól eltérően felmentünk a sziklakápolnába. A romos Gellért Szállóval szemben, a Gellért-hegy oldalában volt a titokzatos hangulatú sziklakápolna a maga méltóságával. Évekig jártunk ide, a „barlangtemplomba”, családostul, szülői felügyelettel. Óriási élmény volt nekünk, gyerekeknek a sziklakápolnában járnai, szentmisét hallgatni.

Egy napon Édesapám azzal jött haza, most, egy darabig nem megyünk a sziklakápolnába. Bezárták! A Gellérthegyi játszótérre továbbra is feljártunk, de már a másik oldalról. Majd évekkel később a felnőttek suttogásából kivettem, a sziklakápolnát befalazták. Nagy feketeség

lett a bejárat helyén. Ez már igazán fájt! Valami ott a szívem környékén. De a misék emléke a gyermeklélekben továbbra is élt. Sajgott, de ott élt mélyen a szívem, lelkem legbelső zugában.

Az emlékeket nem lehet befalazni, földdel egyenlővé tenni, lerombolni. A tévedés is innen ered, pontosabban eredt. A hatalom tévedése! Az álmodót meg lehet ölni. Az álmodót soha!

Felnőttünk. A fájó fekete seb velünk maradt. Helyük, fontos helyük van a szívünkben.

Ma, ha felnézek a Gellért-hegyre, oldalában – a kiugró részen a hídra, a Dunára néző kereszt alatt – él, működik a magyar alapítású szerzetesrend, a pálosok rendje. És templomuk, a Sziklatemplom nyitott kapuival várja a hívőket. Ideje meglátogatnom, gyermekkorom ikonikus helyszínét. Tiszta szívvel, tiszta lélekkel készülök és megyek. Indulok is...

Túl a nyolcadik ikszen vallom, a gyermekkor ártatlansága és világa olyan érték, amit tulajdonosától nem lehet sem elvenni, sem elorozni.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Sudár Annamária immár csaknem 20 éve az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) munkatársa, ahol aktívan hozzájárult az intézmény nagyobb léptékű tematikus tartalomszolgáltatásainak elindításához. Jelentős szerepet játszott a honlapok elkészültét számos esetben kiegészítő hazai és határon túli kulturális rendezvények megszervezésében is – 2007: *In memoriam Lázár Ervin* (rajzverseny), 2007: *Nyugtat 1900–2008* (szavalóverseny), 2008: *Mesék Mátyás királyról* (mesemondóverseny), 2009: *Örkény István-honlap* (próza-mondó verseny, pályázat tanároknak). 2018-ban *A Corvina könyvtár budai műhelye* című kiállítás megnyitásával egy időben vezetésével indult útnak a megújított corvinahonlap, a Bibliotheca Corvina Virtualis (corvina.hu). Az arculatában, tartalmában és informatikai hátterében is újratervezett szolgáltatás távlati célja Hunyadi Mátyás magyar király (1458–1490) uralkodói könyvtára, a Bibliotheca Corvina virtuális rekonstrukciója.

Kulturális menedzserként a *Himnusz* a *Szózat* és a *Nemzeti dal* kéziratok köré épített *Vershaza*, illetve a nemzeti könyvtár gyűjteményét bemutató *Essencia* címet viselő állandó kiállítások egyik kurátora volt 2022-ben, valamint forgatókönyvírója és rendezője a *Halotti beszéd és könyörgés* őrzőkódexéről, a *Pray-kódexről* és annak díszmáslatáról készült, szintén 2022-ben bemutatott dokumentumfilmnek.

Sudár Annamária több, mint másfél évtizede dolgozik a Magyar Pálos Rend mellett. Ennek eredménye – többek között – az OSZK és a Magyar Pálos Rend közös 2012-ben Márianosztrán megnyílt állandó kiállítása, valamint a *Pálosaink, a fehér barátok* című, a nemzeti könyvtár és a Magyar Pálos Rend által 2014–2015-ben Pécsen megrendezett kiállítás, amelyeknek

egyik kurátora volt. További fontos eredmény a *Pálosan szép az élet!* című buszos kiállítás kuratori munkája. Az országjáró buszban kialakított tárlat a magyar pálos történet elemeit elsősorban mint közös, mindenki számára átélhető magyar örökséget mutatta be. Sudár Annamária szerkesztője a pálos rend évi három, újabban két alkalommal megjelenő periodikájának, *A fehér barát*nak. Ugyancsak ő volt az egyik felelőse a rendet megszervező Boldog Özséb halálának a 750. évfordulója alkalmából meghirdetett Boldog Özséb Program kulturális részének, amelynek keretében 2019 és 2023 között 15 különböző kiadvány, valamint a pálos szerzetesekkel forgatott hét filmes életútinterjú készült el, továbbá megtörtént a *Częstochowai kantuále* (liturgikus énekeskönyv), a XVI. század vége óta a lengyelországi Częstochowában, a rend jelenlegi központjában őrzött, magyarországi eredetű és egy magyar nyelvű imádságot is tartalmazó kódex restaurálása és digitalizálása is.

A Magyar Pálos Rendért végzett kiemelkedő munkásságának az elismeréseként Sudár Annamária 2023. január 18-án, a Márianosztrán megrendezett Boldog Özséb-napon „A Rend Barátja” elismerésben részesült. Az elismerést a rend adományozza azoknak a személyeknek, akik kiemelkedően sokat tesznek a pálosokért, elkötelezettek a rend által képviselt értékek iránt.

Sudár Annamária legutóbbi nagyszabású vállalkozása – a Boldog Özséb Program részeként létrejött – *Pálos olvasókönyv* című irodalmi antológia szerkesztése volt, amely 2023-ban jelent meg a Magyar Pálos Rend és az OSZK közös kiadásában. Sudár Annamária előadóművészként 1995 óta tart önálló esteket, illetve más

művészekkel együtt is létrehozott közös produkciókat. 2004-ben, a Balassi-évben ismerte meg a Misztrál együttest. A kiváló versenklő művészekkel való együttműködésének első eredménye *A várakozás zsoltára* című adventi műsor volt 2005-ben, amelynek még abban az évben készült váci felvétele DVD-n is megjelent 2006-ban. 2008 óta adják elő Heinczinger Mikával együtt a *Toldi estéje* pódiumváltozatát, 2009-ben pedig, a magyar nyelv évében született meg a Szabó András előadóművésszel közös, *Mennyei poggyász* című műsora. A 2010-es Széchényi-év hozta a legnagyobb magyar halálának 150. évfordulója alkalmából készült *Üdv, Széchényi!* című összeállítást, amelyet Rubold Ödön színművésszel és

Török Máté versenklővel közösen szerkesztett, majd számos helyen bemutattak az országban. Előadóművészi tevékenységének is van jelentős pálos vonatkozása: ő a szerkesztője – és a Misztrál együttestel az előadója is – a pálos rendtörténetet feldolgozó „*Asperges me...*” *Pálos évszázadok a magyar történelem tükrében* című zenés történelmi és irodalmi összeállításnak, melyet már számos helyen bemutattak országszerte, és amelyből könyves CD is készült 2019-ben. Önálló műsorai és rendhagyó magyarórai – többek között – Arany Jánoshoz, Petőfi Sándorhoz és Weöres Sándorhoz kötődnek.

Sudár Annamária kitüntetéséhez szeretettel gratulálunk!

RENDI KRÓNIKA

Első Remete Szent Pál ünnepe Pécsen

A pálos rend névadójának és védőszentjének, Első Remete Szent Pálnak az ünnepén, január 15-én 18 órakor ünnepi szentmise volt a pécsi Pálos templomban, melyet Bíró László püspök, pálos konfráter mutatott be. A szentmisén kon-

celebrált Mayer Mihály püspök, pálos konfráter, Puskás Antal tartományfőnök, valamint Botfai Levente és Mátyás Mihály pálos atyák. A szentbeszédet Puskás Antal tartományfőnök mondta, majd ezt követően a vezetésével a jelenlévő pálos szerzetesek megújították a szerzetesi fogadalmukat. A szentmise végén régi hagyomány szerint Mayer Mihály püspök Remete Szent Pál ereklyéjével megáldotta a gyermekeket.

fotó: Varga László

Átadták a pécsi és mecseki pálos tematikus utakat

2025. január 20-án, a Pálos Rendet megszervező Esztergomi Boldog Özséb ünnepén a pécsi Pálos templomban tartott ünnepség keretében adták át az állami támogatás segítségével kialakított pécsi és mecseki pálos tematikus utakat. Pécsett, a Lyceum-templom és a Pálos templom között, valamint a Mecsekben az Éger-völgy és a Jakab-hegy között jött létre egy-egy körút, amelyeken vezetőfüzet vagy mobiltelefon segítségével az utak egyes állomásain keresztül, meghatározott tematika szerint lelki tartalmak érhetőek el, amelyek segítségével elmélkedve járható végig a két útvonal. *(Lásd írásunkat az 10. oldalon!)*

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

.....

Boldog Özséb-ünnep Márianosztrán

A pálos rendet a XIII. század közepén megszervező esztergomi Boldog Özséb

*Boldog Özséb-ünnep Márianosztrán
fotók: Varga László*

ünnepéhez kapcsolódóan 2024. január 21-én ünnepi szentmise volt a pécsi Lyceum templomban, melyet Puskás Antal pálos tartományfőnök mutatott be, Mátyás Mihály templomigazgató koncelebrálásával. A szentmise a rendalapítóra történt visszaemlékezés mellett egyúttal hálaadás is volt az elmúlt öt évben megvalósított Boldog Özséb Programért. Ez a program Boldog Özséb halálának a 750. évfordulójához kapcsolódott – amikor ennek az emlékére 2020-ban egy emlékévet hirdetett a pálos rend – ugyanakkor az ezzel kapcsolatos munkák már 2018-ban megkezdődtek. A Boldog Özséb Program egy olyan, állami támogatásból megvalósított program, melynek a segítségével gyakorlatilag a Magyar Pálos Rendhez tartozó összes épület felújításra került, jelentős fejlesztések történtek, és mindezek mellett számtalan kulturális projekt is megvalósult.

Az ünnepi szentmisén részt vettek azok a munkatársak is, akik a legfontosabb

feladatokat végezték el a Boldog Özséb Program során, és akiknek a tartományfőnök atya a megvalósított projekteket bemutató beszéde során külön is köszönetet mondott a munkájukért.

A szentmise végén tartott beszédében Puskás Antal tartományfőnök összefoglalta a Boldog Özséb Program fontosabb eredményeit, beszédét így fejezte be: „A Boldog Özséb Program értünk történt. Mindannyian felelősek vagyunk azért, hogy hogyan élünk a megújult lehetőségekkel, és hogyan vigyázunk mindezekre. Kívánom, hogy a felújított templomaink, az új, vagy megújított épületeink mindenkinek lelki otthonai legyenek, ahova szívesen látogat el, lelki feltöltődést keresve. Hasonlóan kívánom, hogy az elkészült kulturális programelemek mindenkit gazdagítsanak lelkileg, szellemileg. Éljük az új lehetőségekkel, és vigyázzunk is rájuk!

Boldog Özsébbel indítottuk el ezt a programot, és most az ő ünnepéhez kapcsolódóan is fejezzük azt be, közbenjárását kérve ahhoz, hogy amit létrehoztunk, az valóban jól szolgálja a közösségeinket, és a kedves híveket.”

•••

Búcsúzik Zalaegerszegtől a pálos kiállítás

Február 28-án zárt a zalaegerszegi Göcseji Múzeumban a pálos rendtörténeti kiállítás.

Az ebből az alkalomból szervezett záró tárlatvezetésen a látogatók betekintést nyerhettek abba a munkafolyamatba, amelynek során a kiállítás megvalósult, és a pálos rend történetének olyan részleteit is megismerhették, amelyeket a hagyományos tárlatvezetések nem feltétlenül emelnek ki. A programon Egri Zsolt, a DE Creative Kft. vezető szakembere, a kiállítás látványtervének megálmodója és kivitelezője, Simmer Livia régész-főmuzeológus, a kiállítás kurátora, Havasi Bálint, a Zalaegerszegi Múzeumok Igazgatósága főigazgatója és Puskás Antal pálos tartományfőnök atya vezette körbe a megjelent látogatókat, aki a tárlatvezetés végén lezárta a kiállítást, beszédében köszönetet mondva a támogatóknak – különösen Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatának és polgármesterének –, továbbá megköszönve mindenkinek a munkáját, aki a kiállítás megvalósításban, illetve üzemeltetésében részt vett.

A pálos kiállítás Zalaegerszegről végleges helyére, Miskolcra kerül, ezért a záróesemény részeként a kiállítást Bali Zoltán zalaegerszegi alpolgármester jelképesen átadta Hollósy András miskolci alpolgármesternek.

.....

Megáldotta Sajólád megújult római katolikus templomát Ternyák Csaba egri érsek

Külső és belső felújítást végeztek a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Sajólád 1720-ban barokk stílusban épült, Szűz Mária látogatása titulusú római katolikus templomában, amelynek során megtörtént a tetőszerkezet cseréje, a szigetelés, a toronysisak javítása, valamint a homlokzat javítása. Kicserélték az ablakokat, korszerűsödött a vízelvezetés és a világítás, valamint felújították a kerítést, a toronyórát és az orgonákat. Március 16-án, az ünnepségen Ternyák Csaba egri érsek mutatott be ünnepi szentmisét, és megáldotta a megújult épületet. Homíliájában a főpásztor kiemelte: belső békére csak Istennél lelhetünk. Ternyák Csaba érsek elmékedésének középpontjában a napi evangélium, Jézus színváltozásának témája állt, s az érsek szólt a pálosok és Sajólád kapcsolatáról is. Kifejtette: a pálos szerzetesek évszázadokon keresztül hirdették a településen az ígét és tettek tanúságot Isten jelenlétéről. Példájuk azóta is élő. Amikor Csepellényi György boldoggá avatásáért imádkozik az Egri Főegyházmegye, Sajóládon ez az imádság még bensőségebben szól. Mert a sajlódiak tudják, hogy mit köszönhetnek a pálosoknak: nélkülük nem tértek

*Az egykori pálos templom Sajóládon
fotó: Terbócs Attila • forrás: Wikipedia*

volna vissza hitünkhöz. Sajólád temploma olyan hely, mint a hegy, ahová Jézus felvitte a tanítványait. Itt ima van, átváltoztatás, ragyogás és az Istennel való beszélgetés. Ahol rájövünk arra, amit a szentleckében hallottunk: *hogyan a mi hazánk a mennyben van, és hisszük azt, hogy földi életünk után az örök mennyi boldogság vár.* A templom erre készít fel bennünket – zárta homíliáját az egri érsek.

A szentmisén jelen volt Tállai András, az Agrárminisztérium államtitkára; Varga Norbert jelenlegi és Pozbai Zoltán korábbi polgármester; Hollósy András, Miskolc alpolgármestere; dr. Szentirmay Tamás, a Magyar Pálos Rend Tartományfőnöki Hivatalának vezetője; Victor Anna református tiszteletes; Farkas Erzsébet, Alsózsolca képviselő-testületének világi elnöke, valamint a helyi egyházi, társadalmi és politikai élet számos képviselője.

A szentmise után nyitották meg a *Találkozások* című kiállítást, amelyet Varga Béla atya fotóiból állítottak össze.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Az alkotó úgy fogalmazott: sokszor érzi úgy, hogy Istenhez a természet útján lehet elindulni, s így találkozni vele; s ez olyan, mint az imádság. Hozzátette: bízik benne, hogy a képeket látva más is indíttatást kap arra, hogy elinduljon, és találkozzon a nagybetűs Valakivel.

Forrás: Egri Főegyházmegye, Magyar Kurír

.....

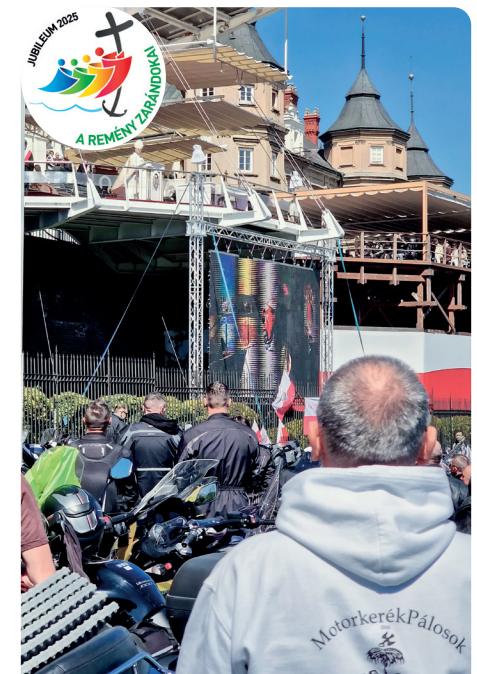
Megemlékezés a Csepellényi György- emlékévkapcsán Füzéren

2025. március 21–22-én az kétnapos megemlékezésre várták az érdeklődőket Füzéren. Az első nap délutánján az ünnepélyes szentmise után megtartott kulturális program keretében elsőként Tóth Gábor plébános, majd Horváth Jenő túralapító, Füzér korábbi polgármestere köszöntötte az egybegyűlteket, majd Urbán Márta, az Egri Főegyházmegyei Levéltár munkatársa Csepellényi György boldoggáavatási eljárásának dokumentumai alapján annak történetét mutatta be, Sudár Annamária, az Országos Széchényi Könyvtár munkatársa pedig a *Pálos olvasókönyv* alapján művelődéstörténeti előadást tartott. Másnap, egésznapos túrával emlékeztek meg Csepellényi Györgyről. A túra indulása előtt megkoszorúzták a füzéri plébánia falán látható pálos emléktáblát, majd a csaknem ötven résztvevő regisztrációja után elindult a túra, amely a Zemplén hét 800 méteres csúcsát érintve vezetett vissza Füzérré. A csúcson rövid elmékedések és imák emlékeztették a résztvevőket Csepellényi György vértanúságára.

*Szentmise Czesztochowában
fotó: Zsabokorszký Zsolt*

Motoros zárandoklat Czesztochowába

Bátor Botond atya vezetésével a MotorkerékPálosok évnyitó zárandoklata ismét Czesztochowába vezetett húsvét után egy héttel. A közel hatvan motorost ezúttal kegyeibe fogadta az időjárás és az égiek segítségével. Se hó, se eső, csak a maradéktalan kegyelem, amely a pálosok központjában várta őket. A Felvidékről és Erdélyből is érkező MotorkerékPálosok csoportja több tízezer motorossal együtt sorakozott fel a szabadtéri oltár előtt a szentmisére. Megindító a sok bőrruhás, marcona motorost térdelve látni ekkora tömegben, együtt adva hálát Urunknak, Istenünknek. Az est folyamán kedves meghívásnak tettek eleget motorosaink a találkozózt már több mint két évtizede szervező Rajd Katynski motoros közösség jóvoltából. A MotorkerékPálosok szép számú magyar közössége még Krakkót is felkeresve indultak hazafelé, hogy június elején a csíksomlyói búcsúban ismét együtt dicsérjék az Urat!

PÁLOS PROGRAMOK

2025. június – december

A TOVÁBBI PROGRAMOKRÓL TEMPLOMAINKBAN ÉS HONLAPJAINKON ADUNK TÁJÉKOZTATÁST.

BUDAPEST

Magyarok Nagyasszonya-sziklatemplom
www.sziklatemplom.hu

- SZENTMISÉK – vasárnap: 8.30, 11, 17 és 20 órakor; hétköznap: 8.30-kor, 17 és 20 órakor;
- **minden nap** a 17 órás szentmise előtt rózsafüzér; utána vesperás, a 20 órás szentmise után kompletórium;
- **minden hónap 13-án** – Fatimai engesztelőnap nemzetünk lelki megújulásáért. 8.30: szentmise, 10 óra: szentségimádás, 11 óra: ünnepi szentmise (8.30-tól gyónási lehetőség).

A Sziklatemplom előterében működő Pálos Fogadóközpont nyitva: **hétfőtől szombatig** 9.30-tól 19.30 óráig. Vasárnap zárva.

MÁRIANOSZTRA

Magyarok Nagyasszonya-bazilika
www.marianosztrakegyhely.hu

- SZENTMISÉK – vasárnap: 8.30 és 10.30, hétfőn, kedden és szerdán 7-kor, csütörtökön, pénteken és szombaton 18 órakor (a téli időszakban 17 órakor);
- **minden hónap 13-án** 18 óra – Fatimai engesztelőnap kereszttúttal, rózsafüzérrel, szentségimádással, szentmisével és a Lorettói litániával nemzetünk lelki megújulásáért;
- **minden hónap első csütörtökén** – 9 órától a szentmise kezdetéig: szentségimádás a lelki és a testi békéért.
- **január 22.** – Esztergomi Boldog Özséb-ünnep

PÁLOSSZENTKÚT

Kisboldogasszony-templom
www.palosszentkut.hu

- SZENTMISÉK – a Magyar Szentek és Boldogok kápolna (a faluban): szombat 17 órakor; vasárnap 8.30-kor; Pálosszentkút-kegyhelyen vasárnap 10.30-kor. A további részletekről a palosszentkut.hu és a facebook.com/Palosszentkut oldalon, vagy a +36 20 775 2555 telefonon érdeklődhet.
- **minden hónap első péntekén** – férfiak gyalogos zarándoklata – indulás 17 óra, Kiskunfélegyháza, Ótemplom. Érkezés kb. 20 óra, pálosszentkúti kegyhely;
- **minden hónap első péntekén** – 20 óra és 5 óra között – engesztelés Magyarorszáért; szentmisével, szentségimádással egybekötött virrasztás;
- **Mária-ünnepeken** (március, július szeptember, december) – nők gyalogos zarándoklata

A pálosszentkúti zarándokház látogatókat fogad; a további részletekről a palosszentkut.hu és a facebook.com/Palosszentkut oldalon, vagy a +36 20 775 2555 telefonon érdeklődhet.

.....

HARGITAFÜRDŐ

Szent István-templom

- SZENTMISÉK – vasárnap: 9.30-kor; hétköznap: 18 óra, esetenként 8 órakor.
- **minden szentmise előtt** rózsafüzér;

További információ a hargitafürdői rendház életéről: a *Hargitafürdői élet* című Facebook-oldalon.

PÉCS

Pálos (Szent Imre) templom

- SZENTMISÉK – vasárnap: 9 és 18 óra, hétköznap: 7.30 és 18 óra;
- **a szentmise előtt** 17.30-kor rózsafüzér, a szentmise után vesperás
- **minden hónap utolsó csütörtökje** – 18 óra: SERRA szentmise – a papi és szerzetesi hivatásokért;
- A **Pálos Lelki Központ** programjai a paloskozpont.hu oldalon található.
- A templom mellett **adorációs kápolnát** létesítettünk, amely 7 és 19 óra között szabadon látogatható.

.....

PÉCS

Lyceum-templom

- SZENTMISÉK – vasárnap: 11-kor; hétköznap: 17:00; szerdán nincs szentmise.

A Lyceum templom (7621 Pécs, Király u. 44/a.) kriptájában található urnatemetőben 1, 2, 3, és 4 személyes urnafülkék válthatók 25 évre. Érdeklődni munkanapokon 8.00 és 16.00 óra között a 72/515-425-ös telefonszámon lehet.

A további programokról és az esetleges változásokról a rend honlapján (palosrend.hu) s a templomok hirdeteiből értesülhetnek.